

Poročila SLS.

Koledarčke JKZ ima v razprodaji — tajništvo SLS v Mariboru, Aleksandrova cesta 6 in obe knjigarni Tiskarne sv. Cirila. Cena 10 Din. Segajte prido po njih!

Volitve v okrajni zastop mariborski. Naša stranka je vložila dve kandidaturi listi. Za levi breg je nosilec narodni poslanec Franjo Zebot, za desni pa župan Florjančič. Demokrate in samostojne zastopa limbuški Robič, a socialiste Bahun. Demokratska lista še ni potrjena, ker se je dokazalo ponarejanje podpisov in ker so imeli na listi celo take, ki še nimajo 30 let. Več kandidatov jim je že tudi preklicalo podpise. Naši listi pa sta bili sestavljeni brez pogrškov in sta že tudi od oblasti potrjena.

Pri Gor. Sv. Kungoti se vrši na Kraljevo, dne 6. t. m., ob pol 11. uri dopoldne v gostilni Senekovič okrožni shod SLS za župnije Sv. Križ, Sv. Jurij, Svečina in Kungota. Govori poslanec Zebot in oblastni poslanci. Somišljeniki, pridite!

Shod SLS v Črešnjevcu pri Slovenski Bistrici bo na dan Sv. Treh kraljev, dne 6. januarja po rani sv. maši. Govorijo narodni poslanec Falež in oblastna poslanca dr. Schaubach in Kores.

Narodni poslanec Štefan Falež je imel dne 27. decembra shod v Slovenski Bistrici. Poročal je v enoinpolurnem govoru o političnem in gospodarskem položaju. Oblastni poslanec dr. Schaubach je izčrpno govoril, kaj in kako se dela v oblastni skupščini. Potem je še poročal gerent okrajnega zastopa Koro delu te institucije in obširno orisal naloge novo izvoljenega okrajnega zastopa. Zanimanje je bilo splošno.

Shod SLS v Spodnji Polskavi v prostorih posojilnice dne 23. decembra. Poslanec Falež je poročal o političnem in gospodarskem položaju. Poročilo so vzeli zborovalci z glasnim odobravanjem na znanje. Navzoči trije demokrati so mirno poslušali. Udeležba je bila prav dobra. Voditelju SLS in Jugoslov. klubu se je izreklo popolno zaupanje. SLS tukaj napreduje. Po govoru okrajnega tajnika se je otvoril še občni zbor krajevne organizacije SLS. Lahko je SLS ponosna, da ima na Sp. Polskavi tako ugledne pristaše.

V Gornji Polskavi je bil na Štefanovo zelo dobro obiskan shod SLS v gostilni Rebernak. Narodni poslanec Falež ter oblastna poslanca dr. Schaubach in Kores so podali svojim volilcem obširno poročilo o položaju v državi in o delu in uspehih poslancev. Zanimanje je bilo splošno in tudi navzoči nasprotniki so uvideli in priznali, kakšen pomen ima za državo in ljudstvo politika našega prvega državnika dr. Korošca in njegove stranke.

SLS škofjavan. V nedeljo, dne 30. decembra, se je vršil v Vojniku občni zbor tukajšnje organizacije ob številni udeležbi somišljenikov. Na obč. zboru nas je nepričakovano obiskal naš okr. poslanec g. dr. Hodžar, ki nam je v skro enournem govoru orisal položaj v Belgradu, g. Ivo Peršuh nam pa je orisal pomen organizacije. Pri volitvah

je bil za načelnika soglasno izvoljen bivši dolgoletni načelnik g. Josip Samec iz Arclina. Občni zbor je trajal dve uri.

Redni občni zbor krajevne organizacije SLS na Polzeli se vrši v nedeljo, 6. januarja, po prvi sv. maši v dvorani gostilne Cizej na Polzeli. Poročata tajnik Peršuh in narodni poslanec Jakob Hodžar. Na občnem zboru se bo podalo tudi izčrpno poročilo o elektrifikaciji občine ter dosedajnemu delu v tej smeri. Uljudno vabljeni vsi! Bog živi!

SLS Negova. V nedeljo, dne 23. dec., je imela tukajšnja krajevna organizacija SLS svoj občni zbor. Občni zbor je otvoril načelnik g. Jakob Klemenčič. Poročilo o delu krajevne organizacije je podal tajnik krajevne organizacije g. Mirko Geratič, kateri je tudi orisal politični razvoj v preteklem letu ter uspehe in delo poslancev SLS. Po poročilu se je soglasno znova izvolil stari odbor. Z novim letom se pa bomo še bolj oprijeli dela, da še bolj strnemo naše vrste!

NAŠA DRUŠTVA

Sv. Anton v Slov. gor. Društvo starih vojakov in invalidov priredi v nedeljo, dne 6. jan. ob treh popoldne v Društvenem domu svojo prvo dramatično predstavo »Divji loveci«. Po prireditvi prosta zabava v Altovi gostilni. Sodeluje godba na pihala. Ker društvo s tem praznovi triletnico obstoja, ste vsi prav iskreno vabljeni!

Sv. Ana v Slov. gor. Orlovski odsek pri Sv. Ani v Slov. gor. priredi v nedeljo, dne 13. t. m., ob treh popoldne v Društvenem domu zanimivo igr »Tri sestre« v treh dejanjih in šaljivo enodejanko »Zamorec«.

Velika Nedelja. Kat. bralno društvo »Mira« pri Veliki Nedelji ima na praznik Sv. Treh kraljev, dne 6. januarja, popoldne po večernicah, v svojem društvenem domu svoj letni občni zbor. Dnevni red: Letno poročilo, volitve in slučajnosti. Takoj nato pa bo ustanovni občni zbor dramskega odseka. Vsi stari in novi člani uljudno vabljeni!

Sv. Tomaž pri Ormožu. Tukajšnji orlovski odsek priredi v nedeljo, dne 6. t. m., popoldne ob treh, v društvenem domu igr »Izdajalec barona Mongerona« in burko »Soba za stodeset dinarjev«. Vsi, ki želijo kaj lepega videti in se želijo zopet enkrat prav pošteno nasmejati, naj ne zamudijo te lepe prilike! Bog živi!

Mala Nedelja. Slomškovo prosvetno društvo priredi v nedeljo, dne 6. januarja, v malonedeljskem Društvenem domu društveno proslavo dsetletnice naše države. Na sporedu so pevske točke, govor, deklaracije in petdejanjska zgodovinska igr »Zareče ogije«. Vobimo k najobilnejši udeležbi!

Gornja Polkva. Orlovski odsek priredi v nedeljo, dne 6. januarja, popoldne po večernicah v šolskih prostorih svojo prvo orlovsko akademijo. Vse telovadne točke spremlja domači tamburaški zbor. Opozarjamo, da se bodo vstopnice prodajale samo dopoldne dne 6. januarja! Bog živi!

Orlovas. Tukajšnje Prosvetno društvo vpripori v nedeljo, dne 6. januarja, ob treh popoldne v društveni dvorani v Braslovčah krasno žaloigro »Mlinar in njegova hči«. Vsi od blizu in daleč prav prijazno vabljeni!

Vojnik. V nedeljo, dne 6. januarja, se bo v posojilniški dvorani v Vojniku predvajal kino-film Prosvetne zveze v Ljubljani »Materska ljubezen«. Predvajal se bo dvakrat:

zjutraj ob osmih in popoldne ob treh. Pridite in ne bo vam žal! Bog živi!

Slivnica pri Celju. Ali že veste, da smo tukaj pred kratkim ustanovili orlovski odsek, kateri prav živahno napreduje. Na sv. večer smo igrali lepo igr »Na betlehemskih poljanah«, katero smo na Štefanovo ponovili. Na dan Sv. Treh kraljev bomo pa zopet igrali šaljivko »Kmet Herode«, ki bo tudi nudila našim ljudem dosti smeha in zabave. Le tako naprej! Bog živi!

Šmarje pri Jelšah. V nedeljo, dne 6. t. m., to je na Sv. Treh kraljev dan, priredi Orel lepo dramo štiridejanko »Bele vrtnice«. Pridite! Bog živi!

Listnica uredništva.

Sv. Lovrenc v Slov. gor.: Dopis ne spada v časopis. — Čadram, orlovski odsek Sv. Lovrenc v Slov. gor., Središče, Kostrivnica in Slivnica pri Mariboru: Iz teh krajev došla naznanila o prireditvah in shodih so došla prepozno za zadnjo številko, za to številko pa so že prestara. Ob priliki večjih praznikov moramo list zaključiti poprej kakor navadno. Naznanila o zarokah in porokah objavljamo le izpod peresa znanih in zanesljivih dopisnikov. — Slovensko izobraževalno društvo »Skala« ima prireditev dne 6. januarja, pa je dopisnik pozabil zapisati, v katerem kraju je to društvo. — Dobje: Oba dopisa preveč osebne vsebine in ne spadata v javnost. — Šmarje pri Jelšah: Na dopis »Domovine« vendar ne bomo odgovarjali s celimi litanijami. — Št. 11j pri Velenju: Enkrat smo priobčili dopis v zvezi s Vašega, pa smo se posameznikom v župniji hudo zamerili.

NOVICE

Cenjene naročnike prosimo, da čimpreje poravnajo naročnino za »Slovenskega Gospodarja«. V drugi polovici januarja se bo vsem tistim ustavil list, ki niso vsaj deloma plačali naročnine za leto 1929. Položnice smo že priložili. Kdor je star naročnik, naj napiše zgoraj na položnico »star«, kdor pa je nov naročnik, pa »nov«. — »Slovenski Gospodar« stane za celo leto 32 Din, za pol leta 16 Din in za četrt leta 9 Din. — Uprava »Slovenskega Gospodarja« v Mariboru.

Imenovanje. Za ravnatelja novoustanovljene finančne direkcije v Ljubljani je imenovan dosedanj okrožni finančni ravnatelj v Mariboru g. dr. Josip Povalec. Čestitamo!

Čevljarska obrtna zadruga v Mariboru naznanja vsem svojim članom, da se vrši prva toletna vajeniška in pomočniška preizkušnja v nedeljo, dne 20. januarja. Prošnje za pripust k preizkušnji se vložijo najpozneje do dne 10. januarja v pisarni zadruga v Mariboru, Orožnova ulica št. 6. Načelstvo.

Dva uboja. Pušnik Franc, kmetski sin v Zlatoličah, se je mudil na Štefanovo večer v gostilni Ekart v Prepolah, ker je bil povabljen k večerji k svojemu sorodniku. Zapustil je gostilno ter odšel v spremstvu nekaj fantov in domače služkinje, s katero sta v gostilni enkrat zaplesala. Fišerjev hlapec v Trničah pa ni Pušnika radi tega prijazno gledal. Ko so prišli do sorodniških hiše, napade omenjeni hlapec F. Pušnika, nič hudega slutečega, in ga z vso naglico udari po glavi z ročico od

voza. Prebil mu je lobanjo in je na mestu izdihnil. — Ravno tisti večer se je zgodil drugi slučaj pri Sv. Marjeti na Dravskem polju v gostilni Domajnko. Nič hudega sluteč, sedi v gostilni med fanti Kalčič Miha, star 26 let, kar ga napade z nožem v roki nenadoma neki Pesek iz Trnitič, ki je došel od vojakov, in mu zada dve globoki rani: eno v vrat, ki mu prereže žilo odvodnico, in je bil Kalčič na mestu mrtev. Ptička sta pod ključem. Raztelesenje trupelj se je vršilo dne 28. m. m.

Smrt znanega moža. Na Smolniku nad Rušami je umrl po daljšem in mučnem trpljenju tamošnji veleposestnik g. Josip Serne v starosti 64 let. Pokopali so ga ob veliki udeležbi na smolniškem mirodvoru. Blaga planinska duša, počivaj v miru, zaostalim naše sožalje!

Smrt po nesreči in neprevidnosti. Na sveto noč se je pripetila v župniji Čadram pri Konjicah smrtna nesreča iz mladostne neprevidnosti. Komaj 19letni fant Franc Kvas se je vračal na božično noč od svojega krojača proti domu mimo Lenartove hiše. Pogledal je skozi okno in je tudi potrkal. V izbi navzoči starejši sin je vprašal, kdo da je. Ker ni dobil odgovora, je vzel s šibrami nabasano puško, stopil iz hiše ter ustrelil izpred praga. Strel je zadel F. Kvasa tako nesrečno v pljuča, da je umrl v kljub zdravniški pomoči. Žrtev nesreče in neprevidnosti je bil znan kot dober in miren fant.

Regulacija Savinje je pričela. Te dni so začeli v Celju pod Starim gradom z regulacijo Savinje. Med obema železniškima mostoma bodo zgradili nasip in izčistili strugo reke. Za ta dela se bo uporabila državna podpora v znesku 400 tisoč dinarjev.

ZOPET CERKVENI ROP.

V noči od Božiča na Štefanovo je postala žrtev velikega cerkvenega ropu župna cerkev Sv. Petra pod Sv. gorami. Malo pred božičnimi prazniki se je priklatil v Št. Peter nepoznan tujec, ki je govoril slovenski ter nemški in bo star od 50 do 60 let. Seboj je imel zavoj težje vsebine in tega ni odložil niti za trenutek od sebe. Povpraševal je okrog po vasi po cerkvah, kojih je več po tamošnjih gričih. Na Božič se je udeleževal z vzgledno zunanjo pobožnostjo cerkvenih slovesnosti in bil posebno zatopljen v molitev pri večernicah. Ko je prišel na Štefanovo mežnar vabit k rani službi božji in hotel v zakristijo, je bila ta zaklenjena in ključa nikjer. Koj je padel sum na vlom. Poklicani ključavničar je vlomil vrata. Že prvi pogled v notranjost je oznanil nočno navzočnost roparja. Iz zakristije se je podal vlomilec h glavnemu oltarju in odprl tabernakelj. Prilastil si je: eno monštranco, dva keliha, ki sta bila srebrna ter pozlačena, in dva ciborija. Oropane reči je znosil za oltar, si prižgal svečo in tamkaj nemoteno pospravil naropano v zavoj. Poleg omenjenih reči je odnesel še devet humeral in par malenkosti. Posvečene hostije je snedel za oltarjem, kjer so našli ostanke. Po opravljenem božjeropnem opravilu je tabernakelj zaklenil, istotako zakri-

stijo in odprl od znotraj zaprta vrata stranske kapele in skozi ta popihal neznanu kam. Škodo cenijo na 50.000 D. Ljudje pripovedujejo, da je prišel tujec v Št. Peter od Sv. Miklavža na Polju in po ropu ga je odpeljal avtomobil v doslej neodkriti smeri. Radi bogoskrunskega zločina ob največjih praznikih je narod opravičeno razburjen.

Smrtna nesreča. Dne 21. decembra proti večeru se je vračala iz Št. Janža, žena po domače Osterca, iz Homec domov. Grede preko brvi čez Savinjo poleg Grušovelj je padla v vodo. Drugo jutro so jo našli mrtvo, ležečo v sredi Savinje z razbito glavo, ker je brv visoka okrog 4 metre. Se domneva, da se je pri padcu smrtno ranila ter nato utonila.

Žalostna 20letnica. Lansko leto dne 28. decembra je minulo 20 let, odkar je še pred tedni bluvajoči ognjenik Etna uničil mesto Messina na italijanskem otoku Sicilija (leta 1908). Etna je uničil mesto s 150.000 prebivalci v nekaj urah. Ognjenik je pokopal nad 100 tisoč ljudi, bogzna koliko je bilo ranjencev, brez strehe in v največji bedi! Nesrečni ljudje so tedaj nepopisno zmrzovali in veliko jih je zblaznelo zaradi grozot in bede. Težko prizadetim je prišlo na pomoč tedaj cela Evropa. Zbirali so se milodari v denarju in obleki, zakaj ljudstvo je bilo oropano vsega. Vsa mesta so dala, kar so mogla. Iz vseh dežel so hiteli zdravniki v Italijo, kjer so ležali pod razvalinami strahovito razmesarjeni mrlji. Odkopavali jih je vojaštvo, zakaj gasilci niso mogli vsega. Letos, 20 let po tej nesreči, Stoji Messina pozidana, popravljena, a manj kamenita kakor lesena. Iz strahu pred novimi potresi, ki bi utegnili nastati, so si Messinci postavili lesene barake, ki pa slabo kljubujejo vremenu.

Groznen vihar na Filipinskih otokih. Pred dnevi je razsajal po Filipinskih otokih silovit vihar, ki je pokončal 500 človeških življenj in uničil 20 ladij. Radi viharne nesreče grozi prebivalstvu teh otokov lakota.

Cene in sejmska poročila.

Mariborsko sejmsko poročilo z dne 24. dec. 1928. Prignanih je bilo: 9 konj, 4 biki, 70 volov, 156 krav in 7 telet, skupaj 246 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 7 do 7.50 Din, poldebili voli od 6.25 do 6.50 Din, kla-

vne krave debele od 6.50 do 7 Din, plemenske krave od 5.50 do 6 Din, krave za klobasarje od 3 do 4 Din, molzne krave od 6 do 6.50 Din, breje krave od 6 do 6.50 Din, mlada živina od 7 do 8 Din. Prodalo se je 106 komadov, od teh za izvoz v Italijo 55 komadov, v Avstrijo 9 komadov.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejnem dne 28. decembra 1928 je bilo pripeljanih 40 svinj. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 7 do 9 tednov stari komad 225 do 250 Din, 3-4 mesece star 280 do 450 Din, 5 do 7 mesecev stari 480 do 540 Din, 8 do 10 mesecev 580 do 750 Din, 1 leto stari 1100 do 1400 Din, 1 kg žive teže 10 do 12.50 Din, 1 kg mrtve teže 16 do 18 Din. Prodanih je bilo 32 svinj.

Mesne cene v Mariboru: Volovsko meso in meso od bikov, krav in telic od 10 do 18 Din, telečje meso od 15 do 22.50 Din, svinjsko meso od 15 do 27.50 Din.

Cene govejim kožam so v Ljubljani po 17 do 20 Din, v Mariboru so cene nižje, Zagreb plačuje kože tako-le: goveje 18-19 Din, oz. 19-20 Din, telečje 28-29, oz. 35-36 Din, jagnečje 36-37 Din, kozje komad 45-46 Din, ovčje od 2 kg debelovolnene 25-26 Din, finovolnene 24-25 Din za kg.

Cene žitu, moki in krompirja. — Novi Sad. Pšenica: bč. 235-248, par. Vršac 232-234, gbn. 232-235, sr. 237-240. Oves: bč. 240-245, bn. 235-240. Koruza: bč. 247-250, sr. 247-250. Ječmen: bč. 252.50-257.50, pol. 270-280. Moka 0 g 340-350, št. 2 320-330, št. 5 300-310, št. 6 265-275, št. 7 255-265, št. 8 205-215. Otrobi: 175-180. Krompir 115-120.

Lesne cene v Sloveniji so sledeče (vse nakladna postaja v dinarjih za kubični meter, oziroma 100 kg): Smreka-jelka: hlodi 250 do 300, brzojavni drogovi 240-260, bordonali merkantilni 300 do 330, trami merkantilni 260 do 300, škorote konične od 16 cm naprej 600 do 620, škorote paralelne od 16 cm naprej 650 do 680, škorote podmerne od 15 cm 500 do 540, deske-plohi, konični od 16 cm naprej 500 do 550, paralelni od 16 cm naprej 550 do 600. Bukev: deske-plohi, naravni, neobrobjeni, 500-530, deske-plohi naravni ostrorobi 750-1000, deske-plohi, parjeni, ostrorobi 1000 do 1250, te-toni 490 do 530, tavolete 1100 do 1250. Hrasti: hlodi 500 do 700, bordonali 1200 do 1400, deske-plohi, neobrobjeni boules 1400 do 1600, deske-plohi, neobrobjeni merkantilni 1000 do 1200, deske-plohi, ostrorobi podnice 1200 do 1350, Frizi 950 do 1150. Drva: bukova 21-23, hrastova 19-20. Železniški pragovi: 2.60 cm hrastovi 50-55. Oglje: bukovo za 100 kg 85-90.

*

Gospodarska obvestila.

Občni zbor Kmetijske družbe. V petek, dne 28. decembra, se je vršil v Ljubljani občni zbor Kmetijske družbe. Pri volitvah so bili mesto odbornikov, ki niso prišli več v poštev, za Štajersko izvoljeni: Robert Košar, Martin Steblovnik in dr. Milavec (vsi so pristaši SLS). Med drugimi je odpadel tudi poslanec Urek, ki ni bil več izvoljen v odbor. Občni zbor pooblašča glavni odbor, da lahko najme pri Direkciji za kmetijske kredite do 3 milijone dinarjev poslovnega kredita. Proti najetju

Glasnik presv. Srca Jezusovega

najstarejši slovenski nabožni družinski list, glasilo pobožnosti Srca Jezusovega za slovenske kraje, glasilo svetovne organizacije Apostolstva molitve, Srcu Jezusovemu posvečenih družin, Apostolstva moč in mladeničev, duhovnih vaj in jugoslovanskih mistikov D. J. v Indiji. Posebno pozornost posvečuje notranjemu življenju in prinaša vsak mesec svetovni pregled važnejših cerkvenih in verskih dogodkov. Vsako številko krasno mnogo lepih slik. List je pisan za vse stanovce. Januarska številka ima še umetniško priložo in stenski koledar v dveh barvah.

Skrbite, da pride letos Glasnik vsakemu v roke, da ga naroči vsaka družina, vsaka družna in izobraževalna knjižnica.

Naroča se pri upravi Glasnika, Ljubljana, Zrinjskega c. 9. Celoletna naročnina samo 15 Din (8 lir, 3 šil, pol dol.).